

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3586/2024
19.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милош Живковић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Бошко Ђуричић“ Јагодина, коју заступа Градско правобранилаштво Јагодине, ради накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 875/24 од 13.08.2024. године, у седници одржаној 19.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 875/24 од 13.08.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П1 531/23 од 12.03.2024. године ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име накнаде трошкова превоза за период од јануара до августа 2019. годину и за период од септембра до децембра 2021.године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом ближе као у том ставу, док се захтев тужиље за исплату трошкова превоза за период од 01.01.2021. године до 31.03.2021. године одбија као неоснован. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка од 101.856,00 динара, са законском затезном каматом од извршности одлуке, до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 875/24 од 13.08.2024. године преиначена је пресуда Основног суда у Јагодини П1 531/23 од 12.03.2024. године у усвајајућем делу става првог изреке и ставу другом изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље и обавезана тужиља да туженој накнади трошкове парничног поступка од 27.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП и нашао да је ревизија тужиље неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља има пребивалиште у ... у улици ... број .../... . Запослена је на пословима ... код тужене школе, чије седиште је такође у истој улици Милана Мијалковића број 15. Имајући у виду место становања тужиље и место рада, не постоји могућност да тужиља користи превоз јер на тој релацији не постоји аутобуско стајалиште. На посао је долазила пешице, а сопствено возило или бицикл је користила само у току рада када јој је било потребно да за тужену однесе пошту. Тужена у спорном периоду није обезбедила запосленима сопствени превоз. На територији града Јагодине су у 2019. и 2020. години сви грађани имали право на бесплатни превоз у градском и приградском саобраћају. Тужена тужиљи у спорном периоду није платила трошкове за долазак и одлазак са рада.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду и члана 26. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, уз оцену да тужиља има право на накнаду ових трошкова у висини која није била спорна међу парничним странкама.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиље, оценивши да тужиља нема право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, с обзиром да не постоји објективна потреба тужиље за коришћењем превоза, имајући у виду раздаљину између места становања и места рада.

По оцени Врховног суда правилно је апелациони суд у својој одлуци применио материјално право, а за своју одлуку дао довољне разлоге које прихвата и овај суд.

Према члану 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, број 24/05...75/14), запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Чланом 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“ бр. 21/2015), прописано је да запослени има право на накнаду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају (градски, приградски, међуградски), која мора бити исплаћена до петог у месецу за претходни месец, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Разлоге које су судови дали у својим одлукама указују на различито тумачење наведених одредби Закона о раду и Посебног колективног уговора. Наиме, на основу цитираних норми послодавац је у обавези да запосленом исплати трошкове за долазак

и одлазак са посла и без утицаја на остварење овог права је да ли запослени користи јавни или сопствени превоз. Међутим, како би се спречила злоупотреба овог права која може да настане ако трошкове тражи запослени који те трошкове нема, па између осталог и уколико станује у близини места рада, у сваком конкретном случају треба ценити да ли је запослени имао реалних и објективних потреба за коришћењем превоза, с обзиром на раздаљину од места становања до места рада и ургенцију да су на територији града Јагодине у 2019. и 2020. години сви грађани имали право на бесплатан превоз у градском и приградском саобраћају. У овом случају, место становања тужиле и место рада, односно седиште послодавца је у Јагодини у истој улици ... и то тужиле на броју ..., а тужене на броју 15, а на наведеној релацији не постоји аутобуско стајалиште и због мале раздаљине тужилца на посао долази пешице. Такво растојање тужилца може прелазити пешице и према разумној оцени не оправдава удовољавање захтеву за накнаду ових трошкова, којих у конкретном случају и нема, без обзира што Закон о раду и ПКУ не условљавају право на трошкове доласка и одласка са рада удаљеношћу места становања од места рада. У овој ситуацији исплатом цене превоза не би се остварила сврха ради које је установљено право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада. Ово због тога што је накнада трошкова превоза за долазак и одлазак са рада по природи рефундационог карактера и треба да послужи сврси ради које је право установљено, те су стога неосновни наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Из наведених разлога, одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**